

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>G13 Харчові технології</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>3 кредити</u> Назва кафедри: <u>історії України та філософії</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.ф.н., доцент Макаров Зоріслав Юрійович
Контактна інформація лектора (e-mail)	makarov@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Філософія» є обов'язковою компонентою ОПП. Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Історія України».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Філософія» спрямована на отримання здобувачами знань про основні філософські системи й концепції на основі освоєння філософського способу збагнення світу і розвитку критичного мислення.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Прилучити здобувача вищої освіти при знайомстві зі світом філософських систем і концепцій до філософського способу збагнення навколишнього світу, що включає різні прийоми критичного мислення.

Завдання вивчення дисципліни

При вивченні дисципліни «Філософія» передбачається сформувати та збагатити культуру мислення та світоглядну культуру здобувача (оперування поняттями і судженнями, визначення суттєвого, розкриття взаємозв'язків і протиріч; застосування розмаїття методологічних підходів до істини і взаємодії зі світом) та її практичне застосування у самостійних роздумах, поглядах, переконаннях; сприяти засвоєнню загальнолюдських цінностей та пріоритетів; ознайомити з основними філософсько-теоретичними системами сучасності та в історії філософії, їх проблематикою, методами, мовою;

сформувати навички критичного відношення до дійсності, виявляючи можливості, засоби та напрямки її зміни та розвитку; сприяти підвищенню творчого потенціалу особистості; зважаючи на те, що освоєння філософії багато в чому пов'язано з засвоєнням її понятійної мови, необхідно роз'яснення та засвоєння змісту ключових філософських категорій як при викладі відповідних тем, так і під час самостійного користування здобувачем довідковою літературою.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність працювати автономно.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для забезпечення здорового способу життя.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК12 Здатність формувати комунікаційну стратегію в галузі харчових технологій, вести професійну дискусію.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР02. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПР18. Мати базові навички проведення теоретичних та/або експериментальних наукових досліджень, що виконуються індивідуально та/або у складі наукової групи.

ПР19. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.

ПР26. Формувати і відстоювати власну світоглядну та громадську позицію, діяти соціально відповідально та свідомо.

ПР27. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства, вести здоровий спосіб життя

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softs kills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Предмет та функції філософії.	2	2	8
2	Філософія Стародавнього Сходу та античного світу.	2	2	8
3	Філософія епохи Середньовіччя та Відродження, Нового часу та епохи Просвітництва.	2	2	8
4	Німецька класична філософія. Некласична філософія.	2	2	8
5	Проблема буття в філософії.	2	2	7
6	Філософія пізнання світу.	2	2	7
7	Проблема людини в філософії.	2	1	7
8	Основні проблеми соціальної філософії.	2	1	7
Разом		16	14	60

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації, реферату).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносить на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	20	Протягом вивчення дисципліни	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	10	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Підготовка індивідуальних питань з тематики дисципліни	10	щотижнево	Усне та письмове опитування
4	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	10	1 раз на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
5	Підготовка до тестування	10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		60		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Філософія: підручн.; 4-е вид. Харків: Право, 2023. 424 с.
2. Сандюк Л.О. Основи філософії: навч. пос. Київ: ЦУЛ, 2023. 412 с.
3. Лютий Т. Пригоди філософських ідей західного світу (від давнини до сучасності); 3-е вид. Київ: Темпора, 2024. 384 с.
4. Макаров З. Ю. Філософія. Ч. 1. Історія розвитку філософської думки: навч. пос. Вінниця: ФОП Кушнір, 2020. 232 с.
5. Макаров З. Ю. Філософія. Ч. 2. Основні філософські проблеми: навч. пос. Вінниця: ФОП Добрянська, 2025. 204 с.
6. Приятельчук А.О., Губерський Л.В., Сайтарли І.А. Філософія: навч. пос. Київ: ВАДЕКС, 2021. 560 с.
7. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія; пер. з нім.; 2-е вид.. Київ: Дух і Літера, 2023. 536 с.

8. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії. Проблема людини. Вступ до філософської антропології як метаантропології: навч. пос. зі словником. Київ: ГО «МНГ», 2023. 396 с.

Додаткова література

1. Енафф М. Ціна істини. Київ: Дух і Літера, 2019. 512 с.
2. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей. В 4-х т.; пер. з фр. Київ: Дух і Літера. 2009–2021.
3. Кузнєцов В. Сутність і ознаки Просвітництва. *Sententiae*. 2016. №2. С. 94–112.
4. Панафідіна О. Що таке класична філософія? *Філософська думка*. 2019. №1. С. 74–86.
5. Паттон М., Кеннон К. Філософія; пер. з англ. Київ : РІДНА МОВА, 2017. 176 с.
6. Петрушенко В.Л. Структура і розвиток знання: закономірності пізнавального процесу. *Humanitarian Vision*. 2018. Vol. 4, № 2. Р. 46–50.
7. Петрушенко В.Л. Тлумачний словник основних філософських термінів. Львів : Вид-во Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2009. 264 с.
8. Петрушенко В.Л. Філософія: Вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. 594 с.
9. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття: мон. Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2017. 260 с.
10. С'єдін О. Дефініція міфу: у пошуках інклюзивного підходу. *Наукові записки НАУКМА. Філософія та релігієзнавство*. 2019. Том. 4. С. 58–66.
11. Слотюк П.В. Сила досвіду повсякдення. *Гілея*. 2018. № 131. С. 313–316.
12. Стейнберг Д. Філософія для життя. Пізнати себе краще: зб. філософських есеїв. пер. з ісп. Київ: Новий Акрополь. 2014. 167 с.
13. Філософський енциклопедичний словник. Під. ред. В.І. Шинкарука. Київ, 2002. 743 с.
14. Хамітов Н.В. Філософська антропологія: актуальні проблеми Від теоретичного до практичного повороту; 5-е вид. Київ: КНТ, 2022. 405 с.
15. Makarov Z., Shvets L. Development of philosophical ideas about nature in retrospect of the current environmental crisis. *Socio-humanitarian development of Ukrainian society in the epoch of modernity and current postmodern transformations: Collective monograph*. Bielkin I., etc. Boston, USA: Primedia eLaunch. 2022. P. 125-150.

Інформаційні ресурси

1. Всеукраїнська газета для науковців та освітян «Світ» URL: <https://svit.kpi.ua/>.

2. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.htm>.

3. Інститут філософії НАН України імені Григорія Сковороди. URL: <http://www.filosof.com.ua/>.

4. Наукова періодика України. URL: <http://www.nbuuv.gov.ua/portal/natural/Ebtp/index.html>.

5. Нова бібліотека Софії-Мудрості. URL: <https://www.newlib.org.ua/kataloh-elektronnykh-bibliotek/>.

6. Філософська енциклопедія Стенфордського університету (англійською мовою). URL: <http://plato.stanford.edu/>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у дискусіях на практичних заняттях	10
	Виконання самостійної роботи	
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	10
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Робота на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	10
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів неприпустимим є порушення академічної доброчесності. Презентації та

виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни